

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3156/23
6.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Владан Готовац, адвокат из Београда, Кларе Цеткин 19/2, против туженог “Сава неживотно осигурање” а.д.о. Београд, Булевар војводе Мишића 51, чији је пуномоћник Катарина Милосављевић, адвокат из Београда, Светозара Марковића 19, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 10336/18 од 1.2.2023. године, у седници већа одржаној дана 6.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 10336/18 од 1.2.2023. године, у првом, другом и трећем ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у петом ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 10336/18 од 1.2.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени “Сава неживотно осигурање” а.д.о. Београд да тужиоцима АА из ... и ББ из ..., накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 205.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 10336/18 од 1.2.2023. године, првим ставом изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе као на рочишту одржаном дана 1.2.2023. године. Другим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених физичких болова износ од 75.000,00 динара, на име

претрпљеног страха износ од 60.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 325.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 110.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 1.2.2023. године па до исплате. Трећим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље ББ па је обавезан тужени да тужили на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених физичких болова износ од 23.345,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 50.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 100.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 30.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 1.2.2023. године па до исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ББ у делу којим је тражено да се обавезе тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова исплати износ од још 46.655,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 1.2.2023. године до исплате. Петим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 260.933,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), у првом, другом, трећем и петом ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужиоци су одговорили на жалбу туженог.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 став 3 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија указивањем и на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању дана 13.9.2015. године, око 12,35 часова, у ..., на територији општине ..., на раскрсници улица ... и ... догодила се саобраћајна незгода у којој су учествовали путничко моторно возило марке “Renault” тип “Clio” регистарских ознака ... осигурано од аутоодговорности код туженог по полиси број ... којим је у тренутку незгоде управљао власник возила ВВ и мотоцикл марке “Yamaha”, тип “YZR R1” рег. ознака ..., којим је управљао тужилац АА док се као путник у том возилу налазила тужилца ББ. Тужиоци су у време незгоде на глави носили заштитне кациге, а након незгоде су алкотестирани и на дисплеју је очитана вредност од 0,00 промила. За настанак саобраћајне незгоде одговоран је осигураник туженог.

Тужилац АА је према налазу и мишљењу вештака специјалисте ортопедије и

трауматологије др Слободана Поповића, задобио телесне повреде у виду прелома доње гране стидне кости десно са разглабљавањем симфизе стидне кости и прелома исхијатичне кости, а која повреда спада у групу механичких повреда људског тела и према тежини се квалификује као тешка телесна повреда. Тужилац АА је одмах после повређивања трпео болове јаког интензитета у трајању од пет дана, а после тог период трпео је болове средњег интензитета у трајању од 21 дан што представља период настанка локалних реакција на месту повређивања када је дошло до притиска на нерв у повређеним регијама, а после тог периода дошло је до настанка регенерације ткива и болови су прешли у болове слабог интензитета који су трајали наредна три месеца. Болови слабог интензитета не могу се искључити ни сада повремено. Код тужиоца АА са ортопедске стране постоји умањење животне активности које износи 25%, а огледа се у смањеној толеранцији на сва тешка физичка оптерећења и напрезање као и на дуже стајање и ходање. Код тужиоца АА постоји, као последица повређивања, наружност средњег степена које се огледа у поремећеној шеми хода, деформитету у пределу левог рамена као и ожљицима у пределу карлице обострано. Тужилац је оперативно лечен у циљу фиксације карличног прстена, тако да је на болничком лечењу био у периоду од 14.9.2015. године до 24.9.2015. године. Тужилац АА је, према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра др Драгана Маринковића, трпео страх јаког интензитета у трајању од три дана у виду страха од губитка живота, исхода лечења, евентуално тешког инвалидитета, затим је трпео страх средњег интензитета у трајању од 30 дана у виду забринутости за исход лечења и евентуалног инвалидитета, а страх слабог интензитета трпео је у трајању од три месеца, у смислу забринутости о дефинитивном исхода лечења. Са неуропсихијатриске стране код тужиоца АА постоји умањење животне активности у лакој степену од 10% које се огледа у потешкоћама у свакодневном учествовању у саобраћају као возача, пешака и појави страха и nelaгоде у свим ситуацијама које асоцирају на преживљени удес уз појаву вегетативних испољавања (узнемирење, осећај nelaгоде). Укупан степен умањења животне активности према конзилијарном мишљењу судских вештака код тужиоца износи 30% трајно. Тужилац је 1978. годиште, а у моменту повређивања је имао 37 година.

Тужиља ББ је према налазу и мишљењу вештака специјалисте ортопедије и трауматологије др Слободана Поповића, задобила телесне повреде у виду прелома кључне кости десно, прелома лопатичне кости десно, прелома доњег краја жбичне кости десно, прелома прсне кости, прелом илијачне кости и прелома доње гране стидне кости лево, које повреде према врсти спадају у групу механичких повреда људског тела, а према тежини овакве повреде се квалификује као тешке телесне повреде. Тужиља ББ је одмах након повређивања трпела болове јаког интензитета у трајању од пет дана, а после тог периода трпела је болове средњег интензитета у трајању од 21 дана, а што представља период настанка локалних реакција на месту повређивања када је дошло до притиска на нерве у повређеним регијама, док је после тог периода дошло до настанка регенерације ткива и болови су прешли у болове слабог интензитета који су трајали наредна три месеца док се болови слабог интензитета не могу искључити ни сада повремено. Код тужиље ББ са ортопедске стране постоји умањење животне активности које износи 30%, а које се огледа у смањеној толеранцији на сва тешка физичка оштећења и напрезање која би укључивала активности десног рамена, десног кључног зглоба, дуже стајање и ходање, као и обављање активности које захтевају принудне положаје тела. Код тужене ББ постоји наружност као последица повређивања и она је лаког степена, а огледа у деформитету у пределу десног ручног зглоба.

Тужиља је болнички лечена у периоду од 14.9.2015. до 17.9.2015. године. Тужиља је, према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра др Драгана Маринковића, трпела страх јаког интензитета у трајању од 24 часа у виду страха од губитка живота и исхода лечења, страх средњег интензитета око 35 дана у виду забринутости за исход лечења и последица повреда и страх слабог интензитета у трајању од три месеца у виду забринутости од исхода лечења и могућих штетних последица по животну активност. Са неуропсихијатријске стране код тужиље постоји умањење животне активности у лакој степену од 8%, које се огледа у потешкоћама при учествовању у саобраћају као путника, пешака и појави страха, узнемирености и бурнијег реаговања и nelaгоде са телесним манифестацијама у свим ситуацијама које асоцирају на преживљени удес. Према усаглашеном мишљењу судских вештака код тужиље постоји умањење животне активности од 34% трајно. Тужиља је 1989. годиште, а у моменту повређивања тужиља је имала 26 година.

Дана 24.2.2016. године у вансудском поступку тужиоцу АА исплаћен је укупан износ од 713.000,00 динара и то на име душевних болова због умањења животне активности износ 375.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 185.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 153.000,00 динара, а тужиљи ББ је истог дана исплаћен укупан износ од 1.150.000,00 динара, и то на име душевних болова због умањења животне активности износ 700.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 250.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 200.000,00 динара. Након тога, тужиоци су поднели тужбу за накнаду штете која је у првостепеном суду заведена под бројем П 19905/17, а ради накнаде нематеријалне штете настале поводом предметне саобраћајне незгоде. Током тог поступка дана 4.4.2018. године тужиоцу АА исплаћен је укупан износ од 147.000,00 динара и то на име претрпљених физичких болова износ од 50.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 47.000,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности износ 50.000,00 динара, а туженој ББ исплаћен је истог дана укупан износ од 130.000,00 динара и то на име претрпљених физичких болова износ од 30.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 50.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ 50.000,00 динара. Након наведене исплате, тужиоци су у предмету П 19905/17 повукли тужбу, а што је и утврђено решењем Првог основног суда у Београду П 199905/17 од 31.5.2018. године.

Првостепени суд је најпре дозволио преиначење тужбе као на рочишту одржаном дана 1.2.2023. године ценећи да су испуњени услови прописани чланом 199 Закона о парничном поступку.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, у складу са одредбом члана 18 став 1, 24 став 1 Закона о обавезном осигурању у саобраћају, члана 154 став 1, 155, 185, 189 став 2, 200 став 1, 897, 940 и 941 став 1 Закона о облигационим односима донео одлуку као у другом и трећем ставу изреке. Како међу парничним странкама није спорна пасивна легитимација и чињеница да је за саобраћајну незгоду одговоран осигураник туженог, па је према оцени првостепеног суда тужени у складу са одредбом члана 897, 940 и 941 Закона о облигационим односима дужан да тужиоцима надокнади претрпљену штету, с обзиром да тужиоци као оштећена лица имају право избора у погледу подношења захтева за накнаду штете односно имају

право да одреде да ли ће захтев за накнаду штете поднети против осигуравача или против имаоца моторног возила у покрету, све у складу са одредбом члана 940 Закона о облигационим односима. Одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, страх и претрпљене душевне болове због умањења животне активности првостепени суд је најпре утврдио висину правичне новчане накнаде појединачно за сваки вид штете према мерилима и критеријумима у време извршене исплате накнаде у вансудском поступку дана 24.2.2016. године и у току судског поступка који је окончан повлачењем тужбе дана 4.4.2018. године, а потом и у време пресуђења 1.2.2023. године, те је на основу тога утврдио да ли је извршеним уплатама тужиоцима у потпуности надокнађена штета или то није случај. Према мишљењу првостепеног суда између исплате накнаде у вансудском поступку дана 24.2.2016. године и у току судског поступка који је окончан повлачењем тужбе дана 4.4.2018. године није протекао дуг временски период, нити је у том периоду дошло до промене вредности динара, због чега је првостепени суд утврдио најпре висину правичне накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, претрпљени страх и претрпљене физичке болове у том периоду у једном износу за сваки вид тражене штете појединачно. Према оцени првостепеног суда, у односу на туженог АА у моменту повређивања правична накнада на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности у време исплате у току 2016. и 2018. године износила је 750.000,00 динара. С обзиром да је тужиоцу АА за тај вид нематеријалне штете исплаћен укупан износ од 425.000,00 динара (у току 2016. године износ од 375.000,00 динара и у току 2018. године износ од 50.000,00 динара), односно 56,66% од потпуне накнаде следи да је остало неисплаћено 43,34% до пуне накнаде. Тужиоцу би у време пресуђења, дана 1.2.2023. године, по оцени првостепеног суда на име претрпљених душевних болова за умањење животне активности припада правична накнада у износу од 990.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 43,34%, то тужиоцу за овај вид нематеријалне штете припада износ од још 429.066,00 динара (43,34% од 990.000,00 динара). Међутим, како је тужилац АА на име тог вида нематеријалне штете потраживао износ од 325.000,00 динара, то му је тај износ и досуђен првостепеном пресудом будући да се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у смислу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Имајући у виду дужину трајања и интензитет претрпљених физичких болова правична накнада на име тог вида нематеријалне штете у време исплате у току 2016. године и 2018. године износила је по оцени првостепеног суда 300.000,00 динара. С обзиром да је тужиоцу АА за тај вид нематеријалне штете исплаћен укупан износ од 232.000,00 динара (у току 2016. године износ од 185.000,00 динара и у току 2018. године износ од 50.000,00 динара), односно 78,33% од потребне накнаде, следи да је остало неисплаћено 21,67% до пуне накнаде. Тужиоцу АА у време пресуђења 1.2.2023. године по оцени првостепеног суда на име претрпљених физичких болова припада правична новчана накнада у износу од 350.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 21,67%, то би тужиоцу за тај вид штете припао износ од још 75.845,00 динара (21,67% од 350.000,00 динара). Међутим, како је тужилац АА на име тог вида нематеријалне штете потраживао износ од 75.000,00 динара, то му је тај износ и досуђен првостепеном пресудом, будући да се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у смислу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Полазећи од дужине трајања и интензитета претрпљеног страха, правична

накнада на име тог вида штете у време исплате у току 2016. и 2018. године по оцени првостепеног суда износила је 330.000,00 динара. С обзиром да је тужиоцу АА за тај вид нематеријалне штете у току 2016. и 2018. године исплаћен укупан износ од 200.000,00 динара (у току 2016. године износ од 153.000,00 динара и у току 2018. године износ од 47.000,00 динара) односно 60,60% од потпуне накнаде, следи да је остало неисплаћено 39,40% до пуне накнаде. Тужиоцу АА у време пресуђења 1.2.2023. године на име претрпљеног страха по оцени првостепеног суда припада правична новчана накнада у износу од 370.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 39,40%, то тужиоцу по оцени првостепеног суда за тај вид штете припада износ од још 145.780,00 динара (39,40% од 370.000,00 динара). Међутим, како је тужилац АА на име тог вида нематеријалне штете потраживао износ од 60.000,00 динара то му је тај износ и досуђен првостепеном пресудом ,будући да се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у смислу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Имајући у виду степен наружености, манифестације у којима се она огледа и године живота тужиоца АА у моменту повређивања, при чему тужиоцу, на име тог вида нематеријалне штете, није исплаћена било каква накнада, по оцени првостепеног суда правична накнада за тај вид нематеријалне штете износи 110.000,00 динара због чега је тај износ и досуђен тужиоцу. На досуђене износе накнаде нематеријалне штете тужиоцу је признато и право на законску затезну камату почев од дана пресуђења па до исплате на основу одредбе члана 189 став 2 Закона о облигационим односима.

У односу на тужену ББ по оцени првостепеног суда у моменту повређивања правична накнада на име претрпљене нематеријалне штете због умањења животне активности у време исплате у току 2016. и 2018. године износила је 850.000,00 динара. С обзиром да је тужилци ББ за тај вид нематеријалне штете исплаћен укупан износ од 750.000,00 динара (у току 2016. године износ од 700.000,00 динара и у току 2018. године износ од 50.000,00 динара), односно 88,23% од потребне накнаде, по оцени првостепеног суда остало је неисплаћено 11,77% до пуне накнаде. Тужилци ББ у време пресуђења 1.2.2023. године на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности по оцени првостепеног суда припада правична накнада у износу од 1.122.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 11,77%, то би тужилци за овај вид нематеријалне штете по оцени првостепеног суда припао износ од још 132.059,40 динара (11,77% од 1.122.000,00 динара). Међутим, како је тужилци ББ на име тог вида нематеријалне штете потраживала износ од 100.000,00 динара, то јој је тај износ и досуђен побијаном пресудом будући да се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у смислу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Имајући у виду дужину трајања и интензитет претрпљених физичких болова, правична накнада на име тог вида нематеријалне штете у време исплате у току 2016. и 2018. године по оцени првостепеног суда износила је 300.000,00 динара. С обзиром да је тужилци ББ за тај вид нематеријалне штете исплаћен укупан износ од 280.000,00 динара (у току 2016. године износ од 250.000,00 динара и у току 2018. године износ од 30.000,00 динара) односно 93,33% од потребне накнаде, првостепени суд закључује да је остало неисплаћено 6,67% до пуне накнаде. Тужилци ББ у време пресуђења 1.2.2023. године на име претрпљених физичких болова по оцени првостепеног суда припада правична новчана накнада у износу од 350.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на

име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 6,67%, то тужиљи ББ за тај вид штете по оцени првостепеног суда припада износ од још 23.345,00 динара (6,67% од 350.000,00 динара), због чега јој је исти и досуђен побијаном пресудом. Преко досуђеног, а до траженог износа, на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова тужбени захтев тужиљи ББ је одбијен као неоснован о чему је одлучено у четвртом ставу изреке побијане пресуде. Полазећи од дужине трајања и интензитета претрпљеног страха, правична накнада на име тог вида штете у време исплата у току 2016. и 2018. године износила је по оцени првостепеног суда 300.000,00 динара. С обзиром да је тужиљи ББ за тај вид нематеријалне штете у току 2016. и 2018. године исплаћен укупан износ од 250.000,00 динара (у току 2016. године износ од 200.000,00 динара и у току 2018. године износ од 50.000,00 динара), односно 83,33% од потпуне накнаде, првостепени закључује да је остало неисплаћено 16,67% до пуне накнаде. Тужиљи ББ у време пресуђења 1.2.2023. године на име претрпљеног страха по оцени првостепеног суда припада правична новчана накнада у износу од 350.000,00 динара. Како је исплатама у току 2016. и 2018. године извршена делимична исплата накнаде на име овог вида штете, те како је остало неисплаћено 16,67%, то тужиљи ББ за тај вид штете по оцени првостепеног суда припада износ од још 58.345,00 динара (16,67% од 350.000,00 динара). Међутим, како је тужилца ББ на име тог вида нематеријалне штете потраживала износ од 50.000,00 динара, то јој је тај износ и досуђен побијаном пресудом јер се првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева у смислу члана 3 став 1 Закона о парничном поступку. Имајући у виду степен наружености, манифестације у којима се она огледа и године живота тужилце ББ у моменту повређивања, при чему тужиљи на име тог вида нематеријалне штете није исплаћена било каква накнада, по оцени првостепеног суда, правична накнада за тај вид нематеријалне штете износи 30.000,00 динара, због чега је тај износ тужиљи и досуђен. На досуђене износе накнаде нематеријалне штете тужиљи је признато и право на законску затезну камату почев од дана пресуђења па до исплате на основу одредбе члана 189 став 2 Закона о облигационим односима.

Према оцени Апелационог суда првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата и другостепени суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Решење садржано у првом ставу изреке побијане пресуде донето је правилном применом одредбе члана 199 Закона о парничном поступку, будући да је учињено преиначење целисходно за коначно решење односа међу парничним странкама, а поступак по преиначеној тужби не би знатно продужио трајање парнице.

Супротно жалбеним наводима туженог, тужени у току првостепеног поступка није истицао приговор преурањености тужбе у делу тужбеног захтева за накнаду штете по основу душевних болова због наружености у складу са одредбом члана 24 став 1-4 Закона о обавезном осигурању у саобраћају, те код наведеног првостепени суд тај приговор није могао ни да оцени нити да о њему одлучује. У вези са жалбеним наводима о преурањености тужбе у делу захтева за накнаду штете за претрпљене душевне болове због наружености међу парничним странкама није било спорно да су се тужиоци обраћали туженом пре покретања парничног поступка у циљу исплате накнаде, о чему сведочи исплата коју је тужени тужиоцима извршио дана 24.2.2016.

године. Околност да је ван спора тужиоцима накнада исплаћена по основу душевних болова због умањења животне активности, претрпљеног бола и страха не чини сада захтев за накнаду душевних болова због наружености преурањеним, код чињенице да су се тужиоци обраћали туженом за накнаду нематеријалне штете у вези са предметним догађајем, а све у складу са цитираном одредбом члана Закона о обавезном осигурању.

Неосновано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права – одредбе члана 200 Закона о облигационим односима, да је тужиоцима досуђена накнада нематеријалне штете превисоко одмерена.

Одредбом члана 200 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству, док је ставом 2 истог члана прописано да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Првостепени суд је, уз оцену свих релевантних мерила и критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима од утицаја на висину правичне новчане накнаде, а имајући у виду утврђене чињенице о интензитету и трајању физичких болова, претрпљеног страха, као и проценат умањења животне активности и последице те степен наружености, правилно ценећи исплате које су тужиоцима вршене у два наврата - 24.2.2016. године и 4.4.2018. године, те стављајући у однос наведене исплате и припадајућу накнаду у време пресуђења, правилно утврдио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете за све досуђене видове. Новчаном накнадом нематеријалне штете, душевни бол се не отклања, већ се ублажава, па накнада те врсте представља морално задовољење и нема функцију еквивалента, као што је то случај код материјалне штете, нарочито имајући у виду субјективну процену оштећеног, па се досуђеним износима тужиоцима пружа одговарајућа сатисфакција за штету коју су претрпели и са друге стране досуђени износи не воде остваривању лукративних циљева, а што је све у складу са принципом правичности који се овде има применити. Накнада нематеријалне штете састоји се у исплати суме новца, као сатисфакције за претрпљену нематеријалну штету, да би се код оштећеног лица успоставила психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће. По оцени Апелационог суда износи досуђене накнаде нематеријалне штете правилно су одмерени, с обзиром да је висину досуђене накнаде по свим видовима нематеријалне штете првостепени суд утврдио правилном применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима. Првостепени суд је правилно оценио све објективне и субјективне околности конкретног случаја, те тужиоцима досудио за све видове нематеријалне штете износе правичне новчане накнаде са законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде, па до исплате, сагласно одредби члана 277 Закона о облигационим односима, с обзиром да накнада нематеријалне штета доспева на дан пресуђења, када се и утврђује њена висина.

Неосновано се жалбом туженог указује да је приликом оцене налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра првостепни суд занемарио битну чињеницу да тужиоци никада нису лечени код неуропсихијатра и да им није постављена ниједна дијагноза, а код околности да је умањење животне активности са неуропсихијатријског аспекта код тужиоца АА 10%, а код тужиље ББ 8%. Наведено не утиче на правилност побијане пресуде код чињенице да се наведени вештак изјаснио да код тужилаца постоји посттравматски анксиозно-фобични синдром који умањује животну активност тужилаца у лакој степену, код тужиоца АА 10%, а код тужиље ББ 8%, као последица штетног догађаја, уз навођење у чему се предметно умањење огледа.

Неосновано се жалбом туженог указује да првостепни суд приликом оцене налаза и мишљења вештака ортопеда није узео у обзир чињеницу да тужиоци у конкретном случају нису предузели ниједну радњу у циљу отклањања последица повређивања односно нису спровели продужену рехабилитацију у циљу даљег лечења задобијених повреда и превенције евентуалног погоршања штете што се мора ценити као допринос тужилаца настанку штете. Цитирани наводи су неосновани код чињенице да је судски вештак из области ортопедије и трауматологије у поднеску од 25.7.2022. године навео да се не може изјаснити да ли би умањење животне активности било мањег степена да су тужиоци обављали рехабилитационе третмане, а и у случају да су обавили рехабилитационе третмане трпели би болове слабог интензитета.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су исти без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке.

Међутим, основано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о трошковима парничног поступка решењем садржаним у петом ставу изреке побијане пресуде.

Одредбом члана 153 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да је странка која у целини изгуби парницу дужна да противној странци накнади трошкове. Ставом 2 истог члана прописано је да ако странка делимично успе у парници, суд може, с обзиром на постигнути успех, да одреди да свака странка сноси своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмерни део трошкова.

Одредбом члана 154 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да ће суд приликом одлучивања који ће се трошкови накнадити странци, узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд, ценећи све околности. Одредбом члана 163 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да о накнади трошкова одлучује суд на одређени захтев странке, а ставом 2 истог члана прописано је да је странка дужна да у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду.

Применом одредбе члана 165 став 2 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, имајући у виду исход спора и постигнути успех странака, на основу

члана 153, члана 154 и члана 163 Закона о парничном поступку, обавезао туженог да тужиоцима на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 205.000,00 динара. Досуђени трошкови су одмерени с обзиром на успех тужилаца у овој парници будући да се ради о активном формалним супарничарима и да се вредност предмета спора рачуна према највише досуђеном износу (а не према збиру досуђене накнаде за оба тужиоца), а то је износ од 570.000,00 динара за тужиоца АА са припадајућим увећањем од 50% за заступање две странке, а трошкови се односе на заступање од стране пуномоћника адвоката, и то за састав тужбе и два образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, за заступање на четири одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, за приступ на пет неодржаних рочишта у износу од по 6.000,00 динара (укупно 90.000,00 динара који износ увећан за 50% износи 135.000,00 динара), као и у висини судске таксе за тужбу и пресуду у износу од по 35.000,00 динара, све у складу са Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом важећим у време првостепеног пресуђења, а са законском затезном каматом у складу са члановима 277 и 324 Закона о облигационим односима од извршности до исплате.

Из наведених разлога, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, преиначено је решење о трошковима првостепеног поступка, о чему је одлучено у другом ставу изреке.

Како је тужени успео са жалбом у незнатном делу, то је сходно члану 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, као неоснован одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић